Knud Bruun-Rasmussen
Mogens Dam

Digte

Roskilde
1920

Digte

Digte

af

Knud Bruun-Rasmussen

og

Mogens Dam

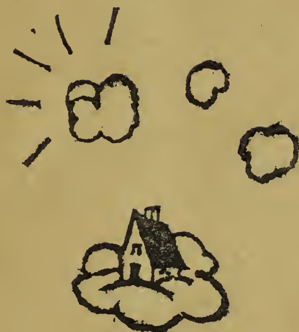

Joh.s Bruuns Boghandels Forlag
Roskilde
1920

Knud Bruun-Rasmussen

I.

Himmel og Jord

Sensommerregn.

Der væltede en bredfyldt Spand
med klart og solopvarmet Vand
etsteds i Himlens Gaarde.

Og Regnen jager alle ind,
saa jeg og Vejrets sagte Vind
er helt alene ude.

Hvert fældet Straa paa Marken faar
et Draabekys paa Leens Saar
og Kys paa modne Kærner.

Den tætte Regn har Saften bragt
til Efteraarets Farvepragt,
den rige Trøst i Døden.

I Himmelen der ingen kom
og rejste Spanden — den blev tom
og blank og blaa i Bunden.

Frostnat.

Den første Frost har lagt sin Haand
paa Fjordens friske Mund
og slynget sine Vinterbaand
et Stykke mod dens Bund.

De bløde Blade stivned brat
og glemte Gren og Fald;
for Vinden i den lyse Nat
de klirrer som Metal.

Og over Is og Bladeklang
staar Himlens matte Blaa,
hvor Maanen gaar sin blege Gang
med Stjernekjole paa.

Sollys Februar.

Slaa Dynerne af Sengene
og Vindvet vidt paa Gavl —
nu staar der Vand paa Engene
og Sol paa Himlens Tavl.

Nu bølger Rugen silkeblødt
paa Furens Fanestang,
og Skoven vifter brunligrødt
sin Takt til Fjordens Sang.

Al Folket stirrer glippende
og spændt mod Sol og Syd,
hvor Vaaren kommer trippende
til Blomsterbjældelyd.

Regndraaber.

Tunge Tæpper Vinden lægger,
over Jorden — Solen trækker
Regnslør for sit Smil.

Klare Draaber føligt drysser,
kærligt de min Pande kysser,
kildrer svagt min Kind.

Alle Træer aander glade,
drømmer alt om grønne Blade,
Blomst og Biers Kys.

Vaad og vaartung Jorden henter
Saft af Regnen, mens dens venter
paa sin Grødes Tid.

Knopperne har sovet –

Knopperne har sovet længe,
vinterfast og vinterlænge,
i de nøgne Grenes Senge,
i de kolde, smalle Senge,
som de store Storme vugger.

Vinteren er dybt bedrøvet,
afskedstræt og tungt bedrøvet,
thi det sitrer gennem Løvet,
ganske fint og let i Løvet
under Svøbene, der lukker.

Det skal briste, det skal briste,
ja, vi ved det, det skal briste
friskt og grønt fra tusind Kviste,
tusind længselssvangre Kviste,
som i Blæstens Arme sukker.

Ingen Sne kan mere kvæle,
ubarmhjertigt vinterkvæle,
Haabene i vore Sjæle,
vor længselssvangre Sjæle,
som de blide Drømme vugger.

Morgengaven.

Sol, den ubetvingelige,
flynger fra sit Baal
spidse, tynde Pile
med Skyerne som Maal.

Skyerne, de skiftende,
staar som en Marmorskaal
med Himlens Blaa til Randen.
Skyers Marmorskaale,
Luft som blaa Violer,
Sol som spidse Naale,
og Skovens unge Blade
som kække, grønne Kjoler

er Jordens Morgengave
til Vaaren, der gaar brudeklædt
igennem Danmarks Have.

De lyse Nætter.

Nu lukker de solfyldte Blomster
de farvede Kalke til,
og Dæmringens Time begynder
sit daarende Skyggespil.

Nu bærer de rolige Vande
de lysende Nætters Slør
til Hæder for Dagen, der veksler
i Styrke, men aldrig dør.

Nu græder de ensommes Længsler,
og Blikket mod Vest er vendt,
hvor Solen, før Synsranden greb den,
sin Natrødmes Fakkel har tændt.

Lykkeligt jeg lever —

Lykkeligt jeg lever, naar Natten er saa kort,
at Dagen kun en lille Tid i Skygger glider bort,
saa lykkelig og rolig, men saa ivrig efter Kvæld,
hvor atter jeg skal undres ved Himlens Farvevæld.

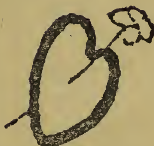
Underligt en Ømhed har sat sig i min Haand,
der længes mod at lege med de lyse Kjolers Baand
og stryge mildt og varligt over bølget Kvindehaar,
der aldrig er saa fagert og dejligt som ved Vaar.

Ensomheden sætter sig til Hvile i mit Bryst
og byder mig at lytte til mit Hjertes Længselsrøst,
der klinger hele Dagen, men synger lydt og højt,
naar Natten varsles ind af det sidste Fuglefløjt.

Lykke er det dog; thi min Lykke er vist blot
den ubestemte Længsel mod noget skønt og godt,
der venter mig engang, naar min Skæbne det vil,
engang naar Nattevinden har begyndt sit Orgelspil.

II.

Børn af Kærligheden

En blid Melodi
om
blomstrende Kirsebærgrene.

Du ligger og fletter dit blaasorte Haar
paa Plænen, hvor Kirsebærtræerne staar
og lyser med tusinde Blomster.

Du vipper letsindigt et silkeklædt Ben
op mod en gyngende, mælkehvid Gren,
der drysser sit Støv paa din Kjole.

Saa slaar du dit Haar med et Kast tilbage
og lægger din Hage
i Hændernes kløftede Skaal.

Du øjner tungsindigt et Maal
for din Længsel etsteds i det Blaa,
som du bare kan naa fra dit Fængsel
af smilende Grene ved rigtig at stirre.

Og du tænker —
du tænker paa slet ingenting
og leger med Grenen, du sænker
og slipper i hastige Spring
til Bladene falder. —

Der er nogen, der falder! .
Du løber.
Og Bladene svøber
sig let mod din Kind. —
Og saa er den døsige Vind
alene paa Plænen.

En Taagenat.

En Hær af Draaber flygter
for Maanens hvide Pile, —
de sætter sig til Hvile
paa Gadens gule Lygter
som Helgenglorier.

De danser, de fortættes
til lette Slør af Flor,
der bruser bort — og gror
igen — men aldrig trættes
af ørkesløse Sving.

Og andre Draaber sniger
sig rundt om sorte Grene,
der skritter frem alene,
hvor alle Lygter viger
for Nattens sorte Haand. —

Din Hue og din Kaabe
har Taagen ogsaa fundet,
og glad den har dig spundet
med Draabe efter Draabe
en dejlig Perlesnor.

Og dine Øjne glipper
tilsløreде og vaade,
og mange fine Traade
i deres lange Vipper
har fanget Draaber ind.

Men Draaberne er Taage,
bare Nattens Taage,
bare Taage.

Din Nakke —!

Naar alle Blade skælver i den døende Dag,
som om de tyst blev ramt af dens svage Aandedrag,
da sidder vi og ser paa, at Solen glider ned
bag Skyerne, der dækker den med store hvide Skred.

Da ser jeg paa din Nakke og glædes ved igen
at følge dens Vej imod Haarets Mørke hen —
det bløde Haar, jeg ofte har ladet sagte gaa
imellem mine Fingre, som i dets Bølger laa.

„Din Nakke" — de Ord har jeg ofte nynnet tyst
alene paa min Vej, naar jeg følte tomt mit Bryst,
og tit har jeg ønsket i Dagens kolde Graa
saa inderligt, at atter din Nakkes Hvidt jeg saa.

Naar jeg læser —

Naar vi kommer til Stedet, skal du vende dig mod Vest,
saa ser jeg Profilen og Haaret allerbedst,
thi Solen, ved jeg, elsker at bringe dig fin Glans
og lægge den om Haaret som en gylden Helgenkrans.

Du vil smile, det ved jeg, naar jeg læser dig mit Digt
og sige mig muntert, du forstaar dig ej paa sligt,
men det faar ikke hjælpe, jeg siger, hvad jeg vil,
endskønt du ganske lader, som du ikke lytter til.

Du skal høre, jeg elsker din bløde, vege Mund,
der lo saa klart og tegnede sig rød og ivrig rund
den første Gang, jeg saa dig, saa havde blødt du lagt
bag Tænder allerede de Ord, du nu har sagt.

Nej, du m a a ikke le, du skal vide, det er sandt,
jeg fredløs vandred om, til jeg dine Hænder fandt;
nu binder de mig fastere end Fangekædens Net,
der ruster om et gulnet og smuldrende Skelet.

Jeg er færdig —
saa lægger vi Digtets Blade hen,
og saa kan du tale og smile lidt igen
og mene, at jeg tror, at du ingenting forstaar —
jeg føler dog, hvor voldsomt dit skjulte Hjerte slaar.

Aftensituation.
Kultegning.

Højt deroppe Stjernerne,
et Tag med mange Kviste,
allesammen mørke,
bare Lys hos dig.

Nedenunder Gaderne,
et Pigebarn der skriger,
Mænd, der ler og bander,
mange Folk, der gaar.

Lampen bag dig lysende
fortegner stort din Skygge,
ud mod Stjerneflokken
gaar dit Blik paa Flugt.

Jeg gaar frem blandt Husene:
et Tog af mørke Plader,
med Huller i til Lamper,
Portesvælg, der glor.

Over sorte Mennesker,
der gaar med haarde Hæle,
mit Blik gaar op til Ruden
med din Silhuet.

Da du ser mig stirrende,
du glider bort i Skyggen —
jeg vender om og løber;
Frakken flagrer ud.

Mænd, der er berusede,
og Kvinders store Øjne,
jeg imellem alle
andre Folk, der gaar.

Højt deroppe Stjernerne
og bag mig Tag med Kviste,
allesammen mørke,
bare Lys hos dig.

Margrete synger om sin Kærlighed.

I

Den hemmelige Længsel,
der raagnede og sang
min svage Sjæl til Hvile,
naar Natten blev mig lang,
der slukkedes om Dagen,
men stod i stille Gløð,
naar over Sengens Lagen
min sorte Fletning flød —
den holder du nu aabenlyst
imellem dine Hænder,
og Gløden blev et Alterblus,
hvis Flamme evigt brænder.

Nu staar din Billedstøtte
paa Søjlen i mit Sind,
der har et Helligkammer,
hvor ingen før kom ind,
og alt, hvad godt jeg tænker,
skal ogsaa være dit
og staa som Blomsterlænker
mod Billedstøttens Hvidt, —
thi siden jeg er bleven din,
jeg gemmer mine Tanker

som Skatte bag en stænget Dør,
der aabnes, naar du banker.

Ak, ingen aner Sødmen
i dine bløde Ord,
der favner mig saa stille
og kærligt som en Mo'r,
der bærer mig, saa ofte
jeg trættes paa min Gang
i Pligtens grove Kofte,
der falder stiv og lang
som Lænker ned til Fødderne —
Ak, ingen ved din Sødme —
kun du har set min Glædes Tegn
paa mine Kinders Rødme.

Du sanker ofte Blomster
paa Vejene, vi gaar
og trykker dem i Kranse
omkring mit sorte Haar —
nu støber jeg min Lykke
i disse Ord, hvis Rad
jeg som et Perlesmykke

har sammenbunden glad, —
Som Blomsterne, du samlede
fra Grøfter og fra Grave,
er fordringsløs min Kærlighed,
der skænker denne Gave.

II.

Jeg mindes og nynner de Ord, du har sagt
om mit Haar, der har Farve som Stærenes Dragt,
om min Strube, der klinger som en gammel Violin,
og min Mund, der er Ordet det kosteligste Skrin,
om mine bløde Arme, der er en Blomsterring —
jeg mindes, aa, jeg mindes selv de allermindste Ting.

Jeg nynner blødt og stille om Dagene, der gik
tilbage i mit Sind, hvor de staar som Kobberstik,
der tydeligt fortæller om din faste Mesterhaand,
om dine sikre Øjne og din klare, stærke Aand —
jeg nynner gerne længe og standser paa min Vej,
mit Maal er bare Sangene, jeg lokker frem til dig.

Og Minderne du skabte og det, du digted frem,
det er mig saa fortroligt som mit gamle, trygge Hjem;
de møder mig, saa ofte jeg vender mig derhen,
med samme glade Hilsen som en rigtig trofast Ven —
men favner al min Rigdom mig, jeg kender intet Raad
imod en glad, forløsende og sælsom Kvindegraad.

III.

Naar du lægger din Arm om min Nakke
og kysser mit glinsende Haar,
er jeg Blomsten, der ydmygt maa takke
for Solen, hvis Straaler den faar.

Og som den er jeg Barn af en Varme,
jeg aldrig tilfulde forstaar,
men jeg føler den i dine Arme
som Ild, hvor min Vilje forgaar.

Og jeg ved, det er Livet, der byder
mig stille at glemme mit Jeg,
og gøre som Blomsten, du bryder:
den lever og visner hos dig!

IV.

Jeg finder aldrig Billeder,
der rammer det, jeg vil,
saa sikkert, som jeg ønsker det
af Sprogets Tonespil.

Saa lad min Elskov møde dig
med ligefremme Ord:
jeg er din lille Pige,
og du er stærk og stor.

Men har jeg Glød og Glæde,
der letter dig din Vej,
det stammer fra det simple,
at jeg elsker, elsker dig

III.

Bauner og Sørgeblus

Uffekampen.

Natten
14.—15. Marts 1920.

Der runger Klang af haarde Sværd
udover Dermunds tavse Hær
paa Ejdrens nøgne Ø.

Og sikre Sachserøjne tror,
at Kampen flytter højt mod Nord
den gamle Grænsepæl.

Dermund lytter,
Uffe bytter
Hug med Tyskerstaal.

Da skælver Kongens Hænder,
de blinde Øjne brænder;
thi Uffe slog sit Sejersslag,
og Kampens Dag
blev Danmarks Dag. —

Ak, Flensborg, se, vi skælver
i denne Nat, der hvælver
sit snefnugsfyldte Graa
højt over vore Hjærter.

Og tusind hvide Kærter
staar tændte denne Nat,
og tusind hede Bønner
har Skæbnen Stævne sat
til Jacobskamp
om Flensborgs danske Sønner.

Ak, Flensborg, send dit Bud!
Som Uffe stred, du strider,
og som hans Konge lytted ud,
vi lytter ud — og lider.

Domkirkens Nat.

Tykke Mure tænker
tungt, naar Mørket sænker
Spir og Gavl i Nat.

Sære, tavse Skygger
frem af Gulvet dykker
gennem brede Sten.

Sagte Vinde suser,
Orglets Piber bruser
svagt en trist Koral.

Blege Munke beder,
hen for Altret træder,
svinger gyldne Kar.

Tyst ved Nattetider
døde Konger glider
gennem Kirkeskib.

Tykke Mure grubler
end, naar Dagen snubler
over Kirkefløj.

Lavendelduft.

Jeg har brændt og revet over,
jeg har ryddet grundigt ud —
dér, hvor ellers Minder sover,
raser nu en Støveklud.

Der var mer, end nogen gætter:
fra en snavset Skolestil
og en Hoben Balbuketter
til en nydelig Profil.

Der var mange gamle Breve
med en egen krydret Duft —
men det var for tungt at leve
i de svundne Dages Luft.

Og nu er det hele borte,
Skrivebordets Skuffer tømt —
men jeg ønsker, at det gjorte
endnu kun var tænkt og drømt.

Vejen.

Jeg gaar paa en Vej, der gaar ingen Steder hen,
man kan bare gaa frem og tilbage igen.

Her grønnes gode Hække med et Panserlag af Løv,
og Vejen selv er gjort af det fineste Støv.

Bag Hække staar der Huse i Evighedens Blund,
de staar og fanger Tiden og standser den en Stund.

Jeg Vejen har saa kær, fordi ingenting den vil,
dens Gerning er at ligge i Skjul og være til.

Den lille gemte Vej er min Frænde og min Ven,
vi driver begge to, for vi skal ingen Steder hen.

Aften.

Gnid Dagens Støv af dine Sko
og lad din Tanke tie,
nu ganger Sol paa Dæmringsbro
mod Nattens Drømmerige.

Nu danser Mørkets Døtre ud
med sorte Slør i Hænde,
og snart vil Nattehimlens Gud
de gyldne Stjærner tænde.

Dagene.

I de døde Dages Skygge
dæmrer nye Dages Sind,
Sorg og Fremtids dyre Lykke
slumrer her i Puppespind.

Glemte Tanker, spildte Ord,
alle længst henrundne Stunder
er den skæbnesvangre Jord,
hvor de nye Timer blunder.

Godt og ondt kan glide hen,
intet kan dog Livet glemme,
en Gang kommer alt igen,
baaret frem af Dødens Stemme.

Se, nu rider . . .

Se nu rider Dagen ud
i det farvefyldte Vest,
i sit solespundne Skrud,
paa sin natteangste Hest.

Snart er svundet hen dens Trav —
men i mine Tankers Jord
stirrer tomme til min Grav
ogsaa dette Dagridts Spor.

De blege Timer.

Bange Øjne vaager
gennem tavse Nætter,
blide Maanetaager
blødt Gardinet fletter
til et Fosforvæv.

Gennem tavse Nætter
stirrende de grunder,
skønt ej Tanker letter
dér, hvor friske Vunder
brænder dybt i Sind.

Blide Maanetaager
lyser gult i Stue —
Tankehvirvlen koger,
puster Tvivlens Lue
stærk i ensom Sjæl.

Blødt Gardinet fletter
Rammen om den Jammer,
der saa trygt sig sætter
i et ensomt Kammer
i den blege Nat.

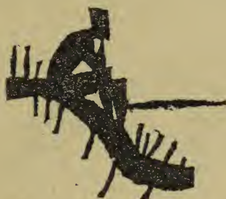
Det evige Liv.

De bitre Ord, vi gav og tog,
de onde Hug, vi fik og slog,
skal aldrig, aldrig dø.

De Dage, vi skal kæmpe mod,
er født af dem, vi fejgt forlod,
thi ingenting kan dø.

Mogens Dam

I.

Dagenes Digte

Flaget.
Valdemarsdagen.
Den 15 Juni 1920.

Hvorfor skælver vore Hjærter,
naar vi samles nu i Dag?
Hvorfor dugges vore Øjne,
naar vi stirrer mod vort Flag?
Hvad betyder denne Banken,
vi kan føle i vort Blod?
— Det er Dannebrog, der maner
os og kalder paa vort Mod.

Dannebrog, vort skønne Banner,
hvor vi elsker dig i Dag!
Alle vore stolte Minder
samles om vort gamle Flag.
Du er svundne Slægters Higen,
der er samlet i Symbol
og et Varsel om en Fremtid
i en gylden Fredens Sol.

Hvor du vajed under Himlen
som en flammende Appel,
som et klart Signal til Kampen
lød i Dugens friske Smæld.

Og saa saae du Helte smile
midt i Vaabengny og Skrig;
og naar Kampen var til Ende,
blev du svøbt om Heltens Lig.

Naar de danske Snækker stævned
stolt imod en fremmed Kyst,
tændte du den dybe Længsel
i den kække Sømands Bryst.
Men i Kamp du dristig lyste
imod Fjenden, saa han skjalv.
Som en Hilsen til de faldne
sænkedes du tyst paa halv.

Og du vajed stolt ved Grænsen
til det gamle danske Land,
Korsets hvide lyste til dem
over Blodets røde Brand.
Du var med i lange tunge
Aar, den bitre Strid, de stred.
Over Grænsen du fortalte
dem om Danmarks Kærlighed.

Naar de samledes dernede
— og det maatte ske i Smug —
sang de Hjemmets skønne Sange,
kyssed Flagets dyre Dug.
Og naar du mod Himlen glider
i den Stund, de vender hjem,
skal vi huske, du var Mærket,
under hvilket de vandt frem.

Vore Fædre taler til os
gennem Flagets tavse Sang,
og naar det mod Himlen glider,
skal vi tænke paa hver Gang:
Korsets rene, hvide Mærke
over Blodets røde Brand,
det skal mane os til Troskab
mod vort skønne, gamle Land.

Dagen er inde –
Da 1. Zone stemte.
Den 10. Februar 1920.

Dagen er inde, nu sker det dernede,
det, som vi ventede paa!
Dagen er kommen, har fundet dem rede,
tro vil til Valget de gaa.
Da skal det kendes, hvad fødtes af Trængsler,
næredes trodsigt ved Tvang,
tusinde Minder og tusinde Længsler
samles til Kamp paa en Gang.

Selv om saa meget for Tankerne dulgte,
kendte I Sindet mod Nord.
Kivet og Kampen vi bævende fulgte,
selv om det skorted paa Ord.
Rede ved Grænsen dér hørte vi Raabet,
ved, hvad I kæmpede for,
Hælvten af Hadet og Hælvten af Haabet
og Længslen i Hjertet blev vor.

Hjemløst og hjælpeløst, haanet og jaget
vilde man gøre Jert Sprog,
altid det fandt dog i Hjertet som Flaget
i Hytten en skærmende Krog.

Og mens I selv det bevarede inde
baade i Tro og i Trods,
— hørte I ej, i de syngende Vinde
klang der en Hilsen fra os?

Brødre og Søstre! Se! Nu er I hjemme,
glem I nu selv, hvad I led!
Vi skal dog aldrig de Kampe Jer glemme,
som I for Hjemlandet stred.
Brødre og Søstre dernede i Sønden,
samlet til Sejren i Dag,
aa, kan I høre i Vindenes Nynnen
Sangen fra Hjemlandets Flag?

Højt over Landet som Hilsen det vajer,
højtidsfuldt tog vi det frem,
stolt skal det flamme for Jer, der vandt Sejr,
vinke til Jer, der fandt hjem.
Og i de blodrøde Felter der brænder
Hilsen fra Hjerternes Gem,
den som vi bringer med fremstrakte Hænder:
Velkommen! Velkommen hjem!

Jordens Mænd.

Danmark, fagrest Land i Norden,
du, vort dyre Hjem!
Tro mod dig og tro mod Jorden
drog vi Lykken frem.
Træls og trangt var mangt et Stykke,
Dagen byrdefuld.
Intet kan til Jorden trykke
Jordens stærke Kuld,
thi vi fandt vort Guld, vor Lykke
dybt i Danmarks gode Muld.

Vi i Misvækstaar og magre
kendte dog vort Kald.
Pløjed tro de vide Agre,
røgted Ko og Stald.
Tiden knapt kun blev os levnet
tit til Bænk og Bord,
men mod Maalet frem vi stævned
uden mange Ord,
gav med Glæde alt, vi evned,
for vor Jord, for Danmarks Jord.

Stolt det spired, rigt det folded
Vinter eller Vaar.
Høsten af vor Vilje voldet
voksed Aar for Aar.
Led til Led vi sindigt føjed
i hver Arbejdsstund
stod med ærlig Omhu bøjet
over Muldets Mund,
stolt vi saaed, stolt vi pløjed
paa vor Jord, paa Hjemmets Grund.

Lad da det vor Vilje blive
sagt i simple Ord:
Alt det bedste, vi kan give,
giver vi vor Jord.
Det, som Jorden til os bringer,
dybest i os gror,
naar i Jubel op sig svinger
Markens Lærkekor,
føler vi, i Hjertet klinger
jo en Sang til Hjemmets Jord.

Jakobs Drøm.

Fremsagt ved Bressens Wienerfest.
26. Januar 1920.

Se Drømmen har ham Smil om Munden lagt,
om det staar alle gode Engle Vagt,
se — Smilet gør ham dobbelt god og kær,
det tændtes jo af Lykkens lyse Skær.

Om hele Verden staar i Kamp og Gny,
i Barnets Hjerte finder Freden Ly.
I gode Engle, knækker Hadets Magt!
I staar jo med den gode Gud i Pagt!

Saa mangen Mor har mistet alt sit Mod,
hun gerne gav sit dyrebare Hjerteblod
for den, hun bar til denne Verdens Ve.
— I gode Engle, aa, lad det da ske,

at dette Lys, der dejligt vælder frem,
maa straale ind i hvert et Hjertes Gem,
saa det maa være saa fra denne Stund,
at Smilet tændes tyst om Barnets Mund!

Lad denne Tanke god og mild og øm
da rejse sig saa skøn som Jakobs Drøm,
den bedste Drøm, som alle Hjerter ved:
en Verdens Drøm om Fred, om Kærlighed.

Stjernen.

Sig Jorden vaanded i Savn og Strid
en tvivllung Slægt i en trælsom Tid.

Da tændtes Underet skønt og sært
en Nat, mens Himmelen stod saa skært.

En Stjerne lod sig paa Himmelen se,
den lyste over Alverdens Ve.

Den lyste ensom og blodig rød
højt over Længsel, højt over Nød.

De saa fra Jorden det skønne Tegn,
det bragte Budet til hver en Egn.

Da steg fra Hjerternes dybe Bo
en Higen mod Fred, mod Trøst og Tro.

Saaledes siden i Hundreder Aar
hver Julenat højt paa Himmelen staar

den skønne Stjerne saa, rød og stor,
og lyser højt over Krigens Jord.

Da stiger fra Hjerternes dybe Grund
en brændende Længsel mod Fredens Stund.

Maatte den Stjerne, paa Himlen staar,
se ud over Freden i Fremtids Aar.

Det nye Aar.

Saa underfuldt at hilse dig, du Aar,
saa sært, nu vi ved Porten stille staar
og bare aner det, som vi skal møde.
Vil du nu samle alt, hvad der blev sprængt,
og rejse det, som blev i Støvet slængt,
og vil du smykke Graven for de døde?

Du kommer til en Verden, svag i Nød,
du nye Aar, hvad bær du i dit Skød?
Aa, vil du give os, hvad vi har mistet?
En Verden krymper sig i bange Haab,
aa, hører du de kummerfyldte Raab,
og tæller du de Hjerter, der er bristet?

Ser du den Moder med sit Barn i Favn
— de blege Læber hvisker nu dit Navn,
hvad bringer du, o Aar, for hendes Kære.
Aa, har du Roser med til Barnets Kind,
og bringer du os Fred i vore Sind?
Da skal du, nye Aar, velkommen være.

II.

Hans Majs Digte

Hans Maj.

Jeg er Hans Maj, man spø'r: Hans Maj?
Om M a j montro min Rang er?
Om jeg har Majestæts Rang? Nej!
Jeg er en simpel Sanger.

Jeg agter ikke Byrd og Slægt
saa højt som Fuglekvidder.
For jeg er Landevejens Knægt,
Naturens muntre Ridder.

Min Far og Mor er væk som Støv,
der fløj med Sommerbrisen;
min Vugge stod i Skovens Løv,
en Ræv sang Vuggevisen.

Jeg er i Slægt med hver en Fugl,
der staar paa friske Vinger
mod Himlen op fra Nattens Skjul,
mens Guld fra Struben klinger.

Og Haren, der sit skælmske „Spejl"
op over Plovmuld sætter
og piler af, tag ikke fejl
af det, han er min Fætter!

Mit Blod er let og gaar saa glat,
i Dug og Drøm det tændtes,
og Tungsind, Letsind skifter brat,
som Dug af Solen hentes.

Jeg er en Nar, en Letsinds Helt,
en Gavflab af Guds Naade,
paa Langfart under Himlens Telt,
mens jeg la'r Skæbnen raade.

Og om engang jeg heden fo'r —
— i Fald sligt kunde tænkes —
skal ingen ærbar, viet Jord
med mine Rester krænkes.

Nej, slæng mig i en Grøft og giv
mig blot lidt Løv til Dække;
langs Grøften løb mit hele Liv,
dèr skal mit Lig I lægge.

Rejs mig en Sten ved Alfarvej,
hvor Grøftens Blomster smile,
derunder skal i Fred Hans Maj
i eet med Mulden hvile.

Drengen og Pigen og Toppen.

Forspil til Foraaret.

Foraaret er der, det ved je', det ved je',
for jeg har set det i Dag.
Og som et Forspil en artig Komedie,
hej, for en Stemning det ga'!
Ingen skal vide, hvor Spillet fandt Sted;
men der var tre, der agerede med,
trende Personer i frydefuld Hoppen:
Drengen og Pigen og Toppen.

Først var der *Drengen*, der dansed i Solen,
knalded med Pisken og sang.
Saa var der *Pigen*, der smiled i Kjolen,
aa var der *Toppen*, der sprang.
Hej, saa det jubled, et flyvende Spil!
— Jeg stod i Krogen og smilede til.
Pludselig udbrød i Hjerteangst: „Stop'en!"
Pigen til Drengen — om Toppen.

Toppen, der rased og dansed i Solen,
dansed den skønne for nær,
frygtsomt hun standsed og løftede Kjolen —

næ, hvad hun røbede der!
Drengen han maabed, og Pigen af Skræk
stivned, og Toppen var næstendels væk;
alle med eet følte Foraar i Kroppen,
Drengen og Pigen og Toppen.

Jeg med et Smil fra mit Skjul nu betragted
Pigens bedaarende Ben,
for hvis man Solskin og Pi'eben foragted,
var man en underlig en.
Det var som Foraar, en Jubel at se,
ak, men saa kort et Moment — og de tre
atter med eet styrted ud i Galoppen,
Drengen og Pigen og Toppen.

Pigeben, Solskin og Top — det er Gammen,
sig mig blot, hvad der er bedst!
Hver for sig glædeligt nok, men tilsammen:
Foraarets frejdige Fest.
Tak skal dem vides, de tre, som i Leg,
uskyldsfri Leg nu i Mor's paa min Vej
tændte mit Smil, stak mig Foraar i Kroppen,
Drengen og Pigen — og Toppen.

Starten.

Der lyder et Knald, og de braser omkring
— der hørses med Skøder og Fald —
og Skumsprøjt og Solskin, de mødes i Spring
og krystes til dugklart Krystal.

Hver eneste Baad i hver eneste Start
er hyllet i Perler og Slør,
de svajer forbi i en rasende Fart,
mens lystent dem Bølgerne rø'r.

Og vuggende, huggende, dukkende op
— en hofteslank Kvinde i Bad,
der løfter sin smækre og skinnende Krop
af Bølgen og ryster sig glad —

de farer forbi mig med haardtkrænget Ror
og rebede Storsejl og Fok,
med glade og leende Gutter ombord
— og Kvinder, forunderligt nok.

Nu runded den sidste, de første man ser
langt ude i Bølgerne gaa,
de løfter som hvide og svajede Fjer
sig op over Kimingens Blaa.

Skovregn.

Se, Blomst ved Blomst saa ren og rig
fin vaade, hvide Kalk
nu løfter over Vintrens Lig
— en dufttung Katafalk.

Nu skimrer sært den sølvgraa Luft,
og fra en regnsort Muld
der aander som en hellig Duft,
aa tung, saa længselsfuld.

Ens Hjerte folder sig derved
ud i en dunkel Ve,
i denne skønne Tempelfred
skal Somrens Under ske.

Af Hjertets Dyb skal atter gro
nu Somrens muntre Spil,
og hver en Blomst saa fin og fro
staar tavs og lytter til.

Maaneskin.

Højt løfter Maanen sin lette Lanterne
over den slumrende By,
beskæmmet og blegnende gaar en Stjerne,
en lille grønlig, bag Sky.

Det bliver stille, selv Vandenes Boblen
sluknes saa tyst som et Smil,
og som Symbol paa Stilheden Poplen
løfter sin sorte Profil.

Maanen sit Skær nu forklarende gyder
ud og over Tage og Træ'r,
og som en Hymne til Rummet lyder
ud under Himlens Skær.

Kommer der fjerne og fagre Klange
ned fra det straalende Hvælv?
Hører jeg Tidernes bævende Sange
— eller en Streng i mig selv?

Den kære Sol.

Nu skænker Solen af sin gyldne Kalk
det blanke Livsmod ud til hver en Skalk
som og til dydig Borger — begge lige,
nu lægger den et Svøb af gyldent Spind
rundt om dit Hoved, kæler for din Kind,
og hvisker ved dit Øre, muntre Pige.

Aa, lad det Smil, som blomstrer skært og sødt
paa dine Læber lyse rosenrødt
som Solens Sang. Fra Hovedhaar til Fod
du søde Skabning jo er Solens Værk,
saa frisk, saa varm, saa yndig, men saa stærk,
det pure Solguld drømmer i dit Blod.

Stig over Himlen, Sol, saa skøn og stærk,
naar Jorden smøger af sig Duggens Særk,
jomfrueligt, mens Morgenbrisen frisker.
Du vandrer, Pige, langs med Fjordens Blaa,
ja, svimmeldybe Blaa, imens de smaa
beskedne Tusindfryd ved Foden hvisker.

Digt og Daad.

Jeg er en fræk, men dueblid
og kvindekær Carnaille,
min Arm kun skabtes til den Id
at ligge om din Taille.

Af mine Læber ej en Mands
kløgttunge Tale fødes;
de skabtes for i blodvild Dans
med andre to at mødes.

Ej mine Øjne stolt med Kraft
mod herlig Stordaad sendtes.
Den bedste Kraft, som de har haft,
af andre Øjne tændtes.

Det er mit Øres hele Lyst
at høre Hjerter banke,
og det, der bor i Pigebryst,
er Liv for al min Tanke.

Se, derfor Pige, skøn og kaad,
naar Blodets Fakler brænder,
du er for mig min Drøm, min Daad
og skabt for mine Hænder.

Majvise.

Vaaren har spillet til Ende
et Forspil saa skærende skønt.
Skoven, som ruged saa sort og saa vaad,
nu vaagner og brister i grønt.

Alle de lyse Tanker
nu kommer med Sommerens Vind,
det bryder og bæver, det toner saa fuldt,
saa sært i mit syngende Sind.

Himlen nu løfter sit Tempel
højt mod den blanke Sol
— lidet dog baader de funklende Majtegn,
for du er mig Somrens Symbol.

Først, naar jeg ser dig vandre
smilende, smidig og svaj,
da tindrer Solen, da blaaner Himlen,
da ved jeg, at det er Maj.

Spor.
Paa Skovstien.

Luften er diset og flimrer saa let,
saa svanger med sølverne Toner,
og for min Fod — se, hvor nydelig tæt! —
nikker de smaa Anemoner.

Smaa Anemoner, hvi nikker i saa?
Vil I fortælle mig no'et?
— Her, vil I sige mig, kan jeg forstaa,
nys har min Elskede gaaet.

— Her har du gaaet. Og duftende stod
smaa Anemoner i Bunden
af Skoven og lod deres Liv for din Fod
— endda med Smil om Munden.

Mon jeg kan finde et Fodspor — ak nej,
thi det er ligesom aandet
hen, mens hver Blomst og hvert Blad paa din Vej
har som i Vellyst sig vaandet.

Hej! Se, der fandt jeg stam et, aa, hvor blødt
staar det i Mulden ej trykket,
saa ubeskriveligt lille, saa sødt
— med Anemonerne smykket.

Av, men desuden, hvad finder jeg der
paa den selvsamme Sti — her i Kanten?
En Række Fodspor uhyggeligt nær
følgende dine minsandten!

Store og dybe i Skovbundens Jord
mod dine lette og fine
løber de der — det er Mandfolkespor,
men det er skam ikke mine!

Færdig! Nu ved jeg det! Opdaget! Alt!
Intet nu mere kan dølges!
Hele Romanen til Bunds er fortalt
i jeres Spor der, der følges.

Først har han baaret dig — ene hans Spor
ses, men saa her just ved Krydset
har han forsigtigt dig hjulpet til Jord,
saa har han — rent ud — dig kysset.

Længe og hedt har han kysset dig — aa —
der, jeg kan se det saa nydelig,
for du har trippet og staaet paa Taa,
Sporene viser det tydelig.

Pige, de Spor, som I to har jer sat,
bli'r mig en traurig Geschichte,
men de Spor, som de Spor har i Hjertet mig sat,
bli'r til elegiske Digte.

Naturens muntre Pige.

Du fine, friske, frejdige Veninde,
er som et skært, et dugblødt Blomsterblad.
Der lever i dig aller dybest inde
en Melodi af Somrens kælne Vinde,
saa nynnende, aa, saa mærkværdig glad.

Ved du, hvorfor du er saa dejlig, Pige?
Ved du, at dig var Alnaturen god?
Det sære, rige, det forunderlige,
det dunkle *noget*, ingen klart kan sige,
det gød den som Essensen i dit Blod.

Du hopper foran mig — en kaad Dryade
imod hvis nøgne Fødder Græssets Straa
sig kælent smyger. Pokker ogsaa lade
som intet — bare staa og vifte! Skade,
at ej et Straa fra Roden bort kan gaa.

En Guldsmed, der sig op af Græsset svinger
nu faar dig til at le. Saa lyst du ler!
Der flyver blanke Solblink fra dens Vinger,
mens Luften varm og stille staar og ringer —
Det ler du af. Hvad er det dog, der sker?

Det er Naturens jublende Fanfare,
der klinger i din Latters kildne Klang,
som vil dit Hjertes Jubel lystigt svare,
det, du har hørt, jeg aldrig kan forklare,
den underfulde Hymne, Alt'ets Sang.

Tusindfryd.
Sonnet.

En lille Klynge Blomster paa mit Bord,
en Haandfuld Tusindfryd med fine Flige,
er sat. Og disse simple Blomster, Pige,
fortæller, rører mer end tusind Ord.

Det er, som om endnu de staar og gror
og ranker sig og vil faa meget sige,
som om i Duft et Budskab op vil stige
af det, som født bag Blomsterblade bor.

Som den stilfærdigt smilende sig ranker,
er det, som om der steg de tusind Tanker
og Stemninger fra denne simple Vækst.

Oh, Tak da for den! Tak, at dine Hænder
dem samled. Tak, at jeg dit Hjerte kender,
at Tusindfryd for mig blev Dagens Tekst.

Prinsesse Misseben.

Din morsomme Kjole, konkav som en Sæk,
hvor blaabløde Folder opstaar og blir væk
som Krusning paa blaanende Bølger.
Den leger, den lægger sig kælent og tæt
saa drømmende, dvælende, lydløs og let
om det, som det jublende dølger.

Det spillende Liv bag et blødt Musselin,
en smidig og væver Person, som er din,
med Linjer saa pudsige, blide.
Men under det hele, den sæk-runde Dragt
det bedste, det morsomste — som jeg har sagt:
et Par Misseben, tumbede hvide.

To muntre smaa Ben med rococco-spædt Sving,
to hvide smaa Stolper, der bær dig omkring
— og Blomsterne risler til Roden
— tilbedende den, der dem træder ihjel —
af smertefyldt Sødme, et sidste Farvel,
og de segner med Suk under Foden.

Min skælmske Prinsesse, saa nystrøgen, ren
med hvide og vævre og missesmaa Ben!

Jeg bøjer til Jorden min Isse!
At synke i Støv, blive traadt under Fod
har jeg ikke det allermindste imod,
naar jeg blot bliver traadt paa af disse.

Smaa Brosten!

Algades toppede Brosten
fylker sig hyggeligt, tæt.
Over de buede Knolde
svæver min Elskede let.

Algades toppede Brosten,
skyd jeres buede Ryg!
Lov mig at løfte den lille
sikkert. Lad mig være tryg!

Sørg for, at aldrig hun snubler,
kæl for den famlende Fod!
Bred som et favnende Tæppe
Mostoppen rejst paa sin Rod!

Smaa, runde, stenhaarde Slaver,
rede i alle Slags Veje,
tavse paa trofaste Rygge
henrykte hende I bær.

I mine toppede Venner!
Skønt uden Blade og Rod
aander I ikke som Blomster
under min Elskedes Fod?

De første Spor.

De første lette Snefnug,
saa tyst — saa skønt og skært,
har svøbt sig ømt om Jorden
og mildnet den saa sært.

Og i det smalle Stræde,
hvor du i Morges gik,
der hvisker Sneen under
min Fod er blid Musik.

De fine lette Fodspor
i Sneens hvide Drys
er trykket som paa Læben
de første fine Kys.

De staar som blege Blomster,
— af Nattens Mørke groet —
der bredte Blade under
din lille, lette Fod.

— Aa, i mit eget lyse
og køligt friske Sind
har dine Fødder trykket
smaa, sikre Kærtegn ind.

Og ingen Kvinde træder
i den Sne efter dig —
fordi du ganske simpelt
er ved at smelte mig.

Pjerrot.

Saa aabnede Bakken i Gaar for i Aar
med Farver og Lys og Spektakel
— saa saa vi paa Pjerrot, der slugte sit Blaar
— i Skær fra en rygende Fakkel.

Han grined med fjantede, kridtede Træk
og skvaldred sin hvæse Bravade,
hans Kaft var af Led, og hans Ojne gled væk
— op under de lyttende Blade.

En Taare listed sig ned ad din Kind,
det saa jeg i Skæret fra Faklen
— hvad var der dog sket i dit sælsomme Sind
— monstro du nu ynkede Staklen?

En skælvende Smerte — en leende Mund,
en Skæbne tilfals for lidt Kobber,
en klukkende Sjæl med en grædende Grund,
der jamrende giver sig over.

En Taare listed sig ned ad din Kind,
dit Hoved var alvorsfuldt bøjet
— jeg spurgte, du hvisked i Øret mig ind:
Jeg har faaet noget i Øjet!

Til en Flue,
der ved egen Uforsigtighed druknede i mit Blækhus.

En Flue summende og glad
paa Jagten efter sødlig Mad
er paa mit Blækhus landet.
Den ved, mit Blæk kan skrive sødt,
skønt kulsort skrive lyserødt,
men Flue! Det er blandet!

Den Flue i et sultent Stræk
sin Snabel dypped i mit Blæk
— da blev den helt beruset!
Den tumlede koket omkring,
indtil i et forvovent Spring
den trimled ned i Huset.

Jeg føler mig saa syg og sær
nu, da jeg ser den svømme der
i Blækkets sorte Vover.
Jeg tænker paa, hvor mangt et Digt,
der fandt sit triste Endeligt
dér, hvor nu Fluen sover.

Dit lille Lig, saa sort og stift,
nu svømmer i den bedste Gift,
o, Flue, stum og stækket.
— Ak, mangen Stemning, let og lys,
blev kold som du i Dødens Gys
paa Vejen gennem Blækket.

Afsked.

Det lakker mod Tiden, at jeg maa bort,
den lyse Maj er forbi,
ak, hvorfor er Lykken altid saa kort,
men Verden paa Sorger rig?

Jeg pakker min Randsel og stryger igen
af Sted langs den støvede Vej.
Jeg vandrer, hvor Stjernerne vinker mig hen,
for jeg er bestandig Hans Maj.

Alt lades tilbage, thi nu har jeg glemt,
hvad her jeg saa. Blot af Sted!
Dog d i n e Blomster. Nej, dem har jeg gemt.
Dem tror jeg, jeg vil ha' med.

Først vil jeg vandre da til din Dør;
der knæler jeg for din Fod.
Saa gaar jeg. Ensom. Munter som før,
dog lidt mindre, end jeg havde troet.

Saa hilser jeg dig da, for sidste Gang,
aa, glem ikke helt Hans Maj.
Hele mit Liv er en eneste Sang,
og Sangen den er om dig.

Liigtale.

Over den ved en brat och altfor tiidlig Døed bortgangne
Poetus Hans Maj.
Den 31. Maj.
1920.

Hvorfor Hans Maj er tavs?
Tja, hvorfor mon?
Han var en Skjælm, en Skalk en Spiller kun.
En ganske laber Fyr i lystig Stund,
men ellers snavs.

Ret net han spilled Luth
og dertil sang
Men det var Døgnet kun, der i ham klang,
hans Streng kun een. Mærkværdigt, ej den sprang!
— Nu er den brudt

Dog ved en Pibe Shag
det er vor Pligt
at mindes ham, han intet fandt af Digt,
og troede hele Livet var et Digt.
Nu er han væk.

Man har Hans Maj ham kaldt.
Tja, hvorfor mon?
Sødt Livets Gift han drak af Pigemund

Nu gik han bort med Graad i Hjertets Grund,
og det var alt.

Han gav sit Hjerte bort
— om hun var sød?
Det ingenting betød, thi hun ham snød,
det ret naturligt var, det blev hans Død,
omend lidt haardt.

Det slig en zünftig Sjæl
gaar tit tilsidst.
Ham sikkert ingen Glæder venter hist,
som her dem altid fandt. I Grunden trist.
Mest for ham selv
Fly ham da med paa Vej
vor bedste Tak.
For hver en Sang, du sang, hver Skaal du stak
til Bunden ud, hver Piges Sødme drak.
Farvel, Hans Maj!

Trykfejl: Side 24, 3. Vers, 3. Linie staar: „saa havde bløbt . . ."; rettes til: „som havde bløbt . . .". S. 57, 8. V., 1. L. skal Kommaet staa efter „Stjerne". S. 77, 1. V., sidste L. staar: „som det . . ."; rettes til: „som den . ." S. 79, 4. V., 2. L.; rettes „Veje" til „Vejr".

Trykt i Roskilde Dagblads Bogtrykkeri.
Vignetterne er tegnede og skaaret i Linoleum af Mogens Dam.
Udkom Juni 1920.

